

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném 11. února 2013 stížnosti vyžádaného [anonymizována tři slova], [datum narození], a státní zástupkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze 7. ledna 2013, č.j. Nt 460/2011 - 711 a rozhodl

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm.a) tr.ř. se napadené usnesení zrušuje a rozhoduje se tak, že podle § 397 odst. 1 tr.ř. vydán í

[anonymizována tři slova] a

(přepisováno i jako [jméno] [příjmení] [jméno]),

[datum narození] v Moskvě, státního příslušníka Ruské federace, t.č. v předběžné vazbě ve Vazební věznici Praha 4 - Pankrác,

k trestnímu stíhání do Ruské federace pro trestné činy podvodu ve stadiu pokusu dle čl. 30 č. 3, čl. 159 č. 4 trestního zákoníku Ruské federace, kterých se měl dopustit tím, že:

1.) jako arbitrážní správce a člen NP AVANGARD, s.r.o. se v roce 2006 spojil s ředitelem státního podniku Hotel Arena v Moskvě A.V. Turalinem v úmyslu zmocnit se práva vlastnictví na budovu státního podniku Hotel Arena, ul. 10. výročí Října č.11, Moskva, do čehož zapojili i další spolupachatele, přičemž A.V. Sachkov určil každému jeho úlohu v činnosti zločinecké skupiny, a založili k spáchání trestné činnosti obchodní společnost INTERSERVIS, s.r.o., registrovanou 17.5.2006, nezabývající se ale komerční činností, která měla být fiktivním věřitelem státního podniku Hotel Arena a A.V. [anonymizováno] a ředitel státního podniku Hotel Arena A.V. Turalin k vytvoření nezodůvodněné úvěrové zadluženosti státního podniku Hotel Arena zorganizovali převod 3 milionů rublů od s.r.o. INTERSERVIS na účet státního podniku Hotel Arena dle smlouvy z 30.5.2006 č.7 o předplacení hotelových služeb, přičemž tyto služby poskytnuty nebyly a peníze na podkladě plánu pachatelů nebyly vráceny, poté další spolupachatelé A.V. Sachkova a A.V. Turalina předložili u Arbitrážního soudu pro město Moskva doklady o pohledávce 3 miliony rublů a tento soud 30.10.2006 schválil usnesení o splnění požadavku fiktivního věřitele INTERSERVIS, s.r.o. v hodnotě 3 miliony rublů a 6.11.2008 též soud uznal požadavek věřitele v řízení o uznání bankrotu s.p. Hotel Arena, ale zamýšlený převod vlastnictví tohoto státního podniku v tržní ceně 370 milionů rublů se A.V. Sachkovovi a A.V. Turalinovi již nezdařil, když nadřízený Federální státní podnik Rosgoscirc pro neurčení sídla fiktivního věřitele INTERSERVIS, s.r.o., vyrovnal úvěrovou zadluženost složením 3 milionů rublů do depozita notáře a zmíněný soud 24.3.2009 řízení o bankrotu uzavřel,

2.) jako arbitrážní správce a člen NP AVANTGARD, s.r.o. se spojil v r. 2007 s ředitelem státního podniku Hotel Arena A.V. Turmalinem v úmyslu zmocnit se práva vlastnictví na budovu vlastněnou společností INTERSPORTKOMPLEX VAS a po spojení i s jejím ředitelem V.. Šaterníkem a jeho zástupcem A.N. Turusovem a dalšími osobami, kterým určil jejich úlohu v této zločinecké skupině, se záměrem využít k trestnému činu společnost VITIM s.r.o., registrovanou 26.7.2005, jen k realizaci tohoto zločinného záměru a nevyvíjející komerční činnost, A.V. Sachkov vypracoval s dalšími členy skupiny plán, předpokládající uskutečnění zdánlivého přechodu vlastnického práva na nemovitost patřící společnosti INTERSPORTKOMPLEX VAS při realizaci občanskoprávních transakcí a smířcích dohod na společnost VITIM, s.r.o. a v listopadu 2007 s využitím své pozice ve společnosti INTERSPORTKOMPLEX VAS pak A.N. s dalšími spolupachateli uskutečnili dodávku knižní produkce do skladu této společnosti v Moskvě, ulice Pererva 9 a v lednu 2008 předstírali zatopení skladu vodou se zničením knižní produkce, a vytvořili

tak umělé zadlužení této společnosti, načež předložili žádost Arbitrážnímu soudu pro město Moskva a tento soud 31.3.2008 schválil usnesení o vymáhání 16.786.952 rublů za zničené knihy u INTERSPORTKOMPLEXU VAS ve prospěch VITIM, s.r.o., poté přistoupili k smírčí dohodě, schválené 22.9.2008 uvedeným soudem, podle níž měla být výše zmíněná budova na ulici Pererva 9, Moskva převedena k vyrovnání zadluženosti z vlastnictví INTERSPORTKOMPLEX VAS na VITIM, s.r.o., jakoby měla dle ocenění, opatřeného v souladu se zločinným plánem, nižší cenu, odpovídající výši dluhu, ač skutečná hodnota této budovy byla mnohem vyšší, přes 160 milionů rublů, ale tento převod vlastnictví budovy s tržní cenou přes 160 milionů rublů se však pro neúplnost dokladů k převodu nepodařilo uskutečnit,

na podkladě i usnesení soudce Ostankinského obvodního soudu města Moskvy z 20.9.2010,

je při současném přijetí záruk Generální prokuratury Ruské federace, uvedených v žádosti o vydání z 21.1.2011, č.87-808-10 a doplněných v přípise z února 2012, č. 81/3-828-10 přípustné.

Odůvodnění:

Napadeným usnesením rozhodl Městský soud v Praze, že dle § 397 odst. 1 tr.ř. je přípustné vydání Andreye (dle spisu přepisováno z azbuky i jako [jméno]) [anonymizována dvě slova] (dle přepisu i [anonymizováno]) k trestnímu stíhání do Ruské federace pro trestné činy podvodu ve stadiu pokusu dle č. 3 čl. 30 a č. 4 čl. 159 tamního trestního zákona. Těch se měl jmenovaný dopustit jednáním popsáním zhruba shodně jako ve výroku tohoto usnesení vrchního soudu pod body 1.) a 2.) – ve výroku nebyl ale uveden odkaz za poskytnuté záruky Generální prokuratury Ruské federace.

Proti tomuto usnesení podal hned po jeho vyhlášení [jméno] [příjmení] stížnost.

V jejím dodatečném písemném odůvodnění jeho obhájce JUDr. Hulík poukázal na to, že soud ignoroval důkazy, zejména zprávu Ministerstva zahraničních věcí a dospěl k nesprávnému právnímu závěru. Navrhl proto napadené usnesení zrušit.

Stížnost odůvodnil i další obhájce Mgr. Hoke. Předně uvedl, že rozhodnutí o přípustnosti vydání bylo založeno na zprávě našeho zastupitelského úřadu s tím, že porušení lidských práv v Rusku nehrozí, když nebyl zjištěn majetek a sociální vazby v ČR ani humanitární důvody, přičemž opačné rozhodnutí by mohlo i poškodit české občany při aplikaci zásady vzájemnosti. Dále poukázal obhájce na to, že z řady důkazů, předložených dle § 213 odst. 1 tr.ř. stranám k nahlédnutí, nevyvodil soud relevantní právní závěry a nerespektoval ani závěry plynoucí z rozhodnutí Ústavního soudu, sp.zn. IV. ÚS 353/12 ohledně provedení důkazů, když jsou zjevně sociální a humanitární důvody odůvodňující nepřípustnost vydání. S těmito důkazy se soud sotva mohl reálně seznámit a stěží lze z nich dovodit přípustnost vydání. ČR si s rodinou vybral vyžádaný jako druhý domov, což nezpochybňuje ani pobyt zejména manželky v Rusku, daný péčí o rodiče. Proces v Rusku je nezákonný a ČR převzala připuštěním vydání odpovědnost za život a zdraví vyžádaného a celé rodiny. Rusko je totiž stát s neúctou k lidským právům, brání i ruským osiřelým dětem, aby byly v USA adoptovány. Ústavní soud již judikoval pod sp.zn. I. ÚS 752/02 přednost závazků ze smluv o ochraně lidských práv nad závazky, ohrožujícími tato práva, když i další obdobné nálezy jsou pro soudy závazné. Důkazy o mučení a zacházení s lidmi ve vězení nutí oponovat závěru, že se to týká jiných případů a nedochází k tomu v centrální ruské oblasti. I zpráva zastupitelského úřadu je v tomto směru zjevná, když údaje o exkurzi ve věznici odpovídají tzv. Potěmkinovým vesnicím, když i v ČR slouží takové cely evropských standardů toliko prezentaci. Nelze tedy vyvrátit obavy z fatálních následků, když vyžádaný nikoli živ a zdrav se svých práv nedomůže, nehledě k rodinným vazbám. Ruskými orgány zmíněné záruky neporušení č. 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a čl.3 Úmluvy proti mučení, jsou jen proklamací, když i dle judikátu NS ČR sp.zn. 11 Tcu 25/2012 musí být případné záruky rozvedeny a podloženy. Pominout nelze ani případy, ležící před ESLP. Soud nevzal v úvahu ani důkazy o vymyšleném skutku, když společnosti V, s.r.o. byla přiznána náhrada za zalití zboží vodou, doložená i protokolem o prohlídce a poškození. Nemohlo jít

současně o podvodně předstírané jednání, když byla přiznána náhrada. Lživá jsou i další obvinění. Vyžádaný se stal obětí machinací zločinecké skupiny s členy v státních funkcích a po vydání bude následovat zmanipulované řízení, když stíhaným pokusem může být cokoli. Dále bylo ohledně poměrů v Rusku poukázáno na údaje svědka [příjmení], i pokud vypovídal o počtu vězňů a postihu podnikatelů. Není přitom podstatné, že vyžádanému v ČR nebyl udělen azyl, když i tak je třeba úplně zjistit skutkový stav věci. Dodržování základních lidských práv s nevystavením ani jen hrozbě nelidského a ponižujícího zacházení jsou principy materiálního právního státu, z odůvodnění napadeného usnesení je ale zřejmá zločinnost a s odkazem na ustanovení § 393 písm.k), l), m) tr.ř. není tedy vydání přípustné. Stížnost se dále dovolávala právních vět rozhodnutí Ústavního soudu II. ÚS 2221/07 (právo není mechanicky aplikovaný soubor právních norem bez ohledu na smysl a účel chráněného zájmu), I. ÚS 50/03 (soud není vázán doslovným zněním zákona, a nemůže pomíjet účel a smysl právních předpisů), Pl. ÚS 45/04 (úkolem soudce je vyjadřovat hodnotové představy, právnímu řádu imanentní, byť vyjádřeny dostatečně v textu nejsou), I. ÚS 2443/08, I. ÚS 643/04 (v rozhodovací činnosti musí být přítomna spravedlnost). Dle zprávy MZV ČR se v Rusku extradice využívá k nezákonnému vypořádání s lidmi, v součinnosti vlády a nepoctivých prokurátorů, poměry soudního systému nevylučují hrozbu i ztráty života, stíhání podnikatelů je svévolné, je možné dvojí postižení za tytéž trestné činy, do spisu je k doložení objemnosti zakládán odpadový papír, na počtu řízení závisí i kariérní růst. I dle Ústavního soudu by měla v tradičních věcech existovat shoda MZV a MS ČR. Uvedené stanovisko MZV nelze ignorovat. Protože většinu důkazů soud nehodnotil, obhajobou se nezabýval a rozhodl nepřezkoumatelně a nezákonně, v rozporu se zákonnými normami a judikaturou, bylo závěrem navrženo napadené usnesení zrušit a rozhodnout, že vydání do Ruské federace není přípustné a propustit vyžádaného z vazby.

Stížnost odůvodnila i obhájkyň JUDr. Hokejová. Vyjádřila nesouhlas s tím, jak po zrušení původního rozhodnutí Městský soud v Praze postupoval. Vyžádaný se ničeho nedopustil a jeho věc byla uměle vytvořena zločineckou skupinou pod vedením Uralina, spjatou s mocenskými orgány, když jim odmítl platit. Až do zadržení o stíhání nevěděl, v hotelu Arena nepracoval a ohledně druhého případu arbitrážní soud rozhodl o náhradě po doložení zalití zboží vodou. Tím se soud nezabýval a posuzoval jen to, že v ČR nežije rodina vyžádaného a ani on zde nemá majetek. Má přitom pronajatý byt, kam jsou doručovány povolenky návštěv pro manželku, navštěvují ho i synové, kteří chodí v Rusku do školy. Již dříve doložil vyžádaný Ústavnímu soudu, že po vydání je předpoklad politického pronásledování, když vyhlášení mezinárodního pátrání s omezením svobody v tuzemsku je porušením mezinárodních úmluv. Dle tisku má být také stíhán pro závažnější trestný čin dle § 210 tr.zák. RF, kde hrozí trest doživotí. Zprávu advokáta v tomto smyslu přikládá k důkazu. Ve veřejném zasedání bylo provedeno mnoho důkazů - zprávou novináře Paskova se ale soud nezabýval. Pominout nelze ani rozhodnutí ESLP, dle něhož v Rusku neexistují efektivní ochrany před nelidskými a ponižujícími podmínkami ve vazbě, a není zaručeno dodržování čl. 3 a 13 Evropské úmluvy (zejména poměry ve vazbě a neexistence právních prostředků tomu bránících či zaručujících kompenzací). Soud nezvažoval náležitě zprávu MZV, nezabýval se zrušujícím náležením Ústavního soudu, pokud jde o humanitární a rodinné důvody, bránící vydání i závěry o přednosti závazku chránícího základní lidská práva před závazky, směřujícími k ohrožení téhož práva. Nepřípustnost vydání plyne z § 393 písm.k), l), m) tr.ř. a závěrem bylo navrženo vyslovit proto nepřípustnost vydání dle § 397 odst. 1 tr.ř. a rozhodnout o propuštění z vazby dle § 397 odst. 2 tr.ř.

Stížnost podala i státní zástupkyně, když vytkla napadenému usnesení, že výrok o přípustnosti vydání, s nímž jinak souhlasí, je neúplný - neobsahuje poukaz na garanci, poskytnutou Generální prokuraturou Ruské federace. Přitom při poskytnutí takové záruky by výrok měl odkaz na ni obsahovat, a to i dle judikatury Nejvyššího soudu (rozhodnutí sp.zn. 11 Tcu 25/2012). To platí tím spíše vzhledem k námitkám obhajoby. Navrhla proto, aby vrchní soud napadené usnesení zrušil a sám rozhodl o přípustnosti vydání dle § 397 odst.1 tr.ř. s odkazem ve výroku i na uvedenou záruku Generální prokuratury Ruské federace z 21.1.2011, č.j. 87-808-10.

Vrchní soud přezkoumal dle § 147 odst. 1 tr.ř. správnost výroku napadeného usnesení i předcházející řízení.

Neshledal v předcházejícím řízení žádné zásadní vady, pro něž by napadené usnesení nemohlo obstát. Byla respektována práva vyžádaného, včetně práva na jednání v jeho mateřském jazyce, i když opakovaně prohlašoval, že již český jazyk ovládá. Zajištěna byla i jeho obhajoba. K tomu, i se zřetelem na šetření vrchního soudu, třeba uvést, že z vyjádření samotného vyžádaného vyplynulo, že dříve zvolený obhájce JUDr. Dospěl ho již neobhajuje (dle obsahu spisu je tomu tak již delší dobu), přičemž o tomto vyjádření není důvod pochybovat, i když jiný doklad o odvolání plné moci v spise není (na rozdíl od dalších bývalých obhájců JUDr. Samorodové a JUDr. Sokola). Stejně tak vyšel vrchní soud z uvedeného vyjádření vyžádaného, že ho naopak – vedle obhájců Mgr. Hoke a JUDr. Hokeové, o jejichž obhajobě žádné pochybnosti nejsou – obhajuje i JUDr. Hulík, byť znění plné moci není v tomto směru zcela jednoznačné (č.l.443).

Pokud jde o podstatu věci samotnou, není sporu o tom, že [jméno] [příjmení] je stíhán v Rusku pro závažnou trestnou činnost, dva případy podvodného jednání, směřující vždy k škodě mnohonásobně přesahující hranici rozhodnou pro její posouzení jako škody velkého rozsahu. Popis stíhaných skutků včetně znění použitých právních předpisů dožadující Ruské federace je také v spise obsažen, byl k žádosti o vydání připojen - jeho znění je z materiálů Ruskem zaslaných zřejmé a požadavkům ustanovení § 391 odst. 2 tr.ř. odpovídá. K - již dříve - uplatněné námitce v tomto směru lze uvést, že zákon (obdobně i čl. 12 Evropské úmluvy o vydávání, publikované pod č. 549/1992 Sb.) vyžaduje, aby potřebné informace v tomto směru byly z extradičních materiálů patrné, aby mohly orgány dožádaného státu posoudit splnění podmínek pro rozhodování o vydání a není podstatné, zda jsou tyto údaje na samostatné listině nebo jsou součástí jiných materiálů. V posuzované věci pak jsou uvedené údaje a písemnosti zejména obsaženy i přímo v rozhodnutích ruských orgánů, vydaných v rámci trestního řízení (zejména usnesení o uznání za obžalovaného z 25.1.2010, č.l. 84, usnesení o mezinárodním pátrání č.l. 93, usnesení z č.l. 95 a další materiály) - nejde tedy jen o výpis z těchto rozhodnutí a o jejich obsahu není tedy tím spíše důvodu pochybovat.

Připomenout je dále třeba úvodem, že pravomocným usnesením Městského soudu v Praze ze 14.11.2011, č.l. 348, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze 3.1.2012, č.l. 380, bylo již o přípustnosti vydání vyžádaného Sachkova do Ruska pravomocně rozhodnuto, nálezem Ústavního soudu z 10.10.2012, sp.zn. IV. ÚS 353/12, č.l. 496, byla však výše uvedená rozhodnutí zrušena. Ústavní soud poukázal zejména na to, že obecné soudy nezkoumaly dostatečně všechny relevantní skutečnosti, zejména též pokud jde o to, zda na straně vyžádané osoby nejsou humanitární, rodinné, zdravotní důvody, vzhledem k nimž by vydání způsobilo nepřiměřenou újmu.

V novém veřejném zasedání bylo zákonným způsobem provedeno dokazování v potřebném rozsahu, když byl vedle provedení důkazu listinnými materiály vyslechnut vedle vyžádaného ještě obhajobou navržený svědek [příjmení], jehož výpověď soud prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí reprodukuje. Dodát lze jen to, že vzhledem k tomu, že svědek byl sám v Rusku odsouzen a vězněn, je jeho hodnocení poměrů v Rusku tímto nesporně ovlivněno v neprospěch objektivity jeho informací. Také příkladmo jeho údaj o milionu osob ve výkonu trestu je zcela zjevně nesprávný, když z dalších oficiálních materiálů je zřejmé, že celkový počet vězňů (včetně osob ve vazbě, ještě neodsouzených) je zhruba o pětinu nižší a v posledních letech klesá (č.l. 9 přílohy spisu - zpráva Úřadu demokracie, lidských práv a práce z USA, č.l. 321 - Český helsinský výbor a další). Nerozhodná je i řada výhrad týkající se stíhání podnikatelských aktivit – např. na č.l. 681 zmíněná možnost trestního postihu za týž čin dle více ustanovení trestního zákoníku plně odpovídá i trestněprávní teorii i praxi v tuzemsku (jednočinný souběh), obdobně tomu je s výhradami svědkovy písemné zprávy například proti tomu, co lze považovat v Rusku za důkaz. Z tohoto hlediska nelze jeho zpochybňování trestního řízení v Rusku bezvýhradně akceptovat. Konkrétní jím uvedené údaje o porušování lidských práv v Rusku, i za situace, kdy jejich pravdivost

není zpochybňována, ovšem také nelze jednoduše zobecňovat a posuzovat jako příklady a doklady porušování lidských práv Rusku v širokém měřítku, aniž by přitom takové případy byly přeshetřovány a postihovány ze strany veřejné moci.

Je také zcela zřejmé, že nejsou dány důvody pro rozhodnutí o nepřipustnosti vydání dle § 393 tr.ř., pokud jde o písm.a) - j), n) - p) uvedeného ustanovení, jak soud prvního stupně správně dovodil, když k výčtu v odůvodnění napadeného usnesení lze pro úplnost dodat, že nejde ani o to, že trestný čin spočíval v porušení daňových, celních, devizových předpisů nebo v porušení jiných finančních práv státu, aniž by byla zaručena vzájemnost - § 393 písm.f) tr.ř. K podrobnému odůvodnění napadeného usnesení třeba jen doplnit, že vzhledem k popisu stíhaných jednání včetně jejich podvodné povahy šlo by i dle českého právního řádu o trestný čin, splňující podmínky § 392 odst.1 tr.ř. - pokus trestného činu – zločinu podvodu dle § 21 odst.1, § 209 odst. 1, odst. 5 písm.a) tr.zák.č. 40/2009 Sb. (dle přísnější úpravy, účinné v době činu, by šlo o pokus trestného činu podvodu dle § 8 odst. 1, § 250 odst. 1, odst. 4 tr.zák. č. 140/1961 Sb. v znění novel). Rozhodnutí Arbitrážního soudu města Moskvy z 28.4.2011 (č.l. 128) na těchto závěrech nic nemění, když toto občanskoprávní řízení a rozhodnutí v něm vydané mohou být nejvýše toliko podklady pro konečné rozhodnutí ruských orgánů trestního řízení, pokud jde o údajnou trestnou činnost, pro kterou je vyžádaný v Rusku stíhán a ohledně níž je vedeno řízení o přípustnosti vydání. Ani dle české právní úpravy takovéto rozhodnutí nemůže trestnímu stíhání bránit - § 9 odst. 1 tr.ř., nehledě k tomu, že v extradičním řízení českému soudu nepřísluší posuzovat důkazy věci samé se týkající. Kromě toho uvedené rozhodnutí nijak nezpochybňuje podstatu obvinění, že na náhradu škody za vodou údajně zničené zboží měla být užita budova, oceněná záměrně na hodnotu odpovídající uhrazované škodě, ač měla mít ve skutečnosti hodnotu desetinásobně vyšší (č.l.87). Posuzování důkazů, týkajících se závěru o vině ale je - jak je znovu připomínáno - výlučnou kompetencí ruských orgánů činných v trestním řízení vyžádaného. Pokud má být vyžádaný dle zpráv v tisku nově stíhán dle § 210 ruského trestního zákoníku (č.l. 566, 570), lze poukázat na čl. 14 Evropské úmluvy o vydávání, publikované pod č. 549/1992 Sb., upravující zásadu speciality. Tu ostatně výslovně připomíná i garance Generální prokuratury RF na č.l. 50. Pro jiný, než v rozhodnutí o přípustnosti vydání uvedený čin, tedy nemůže být vyžádaný v Rusku stíhán – změny v právním posouzení věci samozřejmě vyloučit nelze. Nebyly také shledány, jak bylo již uvedeno, žádné jiné skutečnosti, předpokládané ustanoveními § 393 písm.a) - j), n) - p) tr.ř., když zdůraznit lze, že ze soudem vyžádané zprávy je patrné, že vyžádanému [jméno] [příjmení] nebyla udělena mezinárodní ochrana ve smyslu § 393 písm.b) tr.ř. I pokud o ni vyžádaný požádal, má i vrchní soud zato, že podmínky pro její udělení dle § 12 zák.č. 325/1999 Sb. splněny nejsou, když nic, co toto ustanovení vyžaduje - pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo odůvodněný strach z pronásledování z důvodů v tomto ustanovení podrobně uvedených - nebylo zjištěno. Ostatně i kdyby tomu tak bylo, je udělení azylu vyloučeno ustanovením § 15 odst.1 písm.b) cit.zák., neboť extradiční materiály zakládají důvodné podezření ze spáchání takového trestného činu, jaký má toto ustanovení na mysli. Kromě toho lze poukázat i na ustanovení § 16 odst. 2 cit.zák., neboť z délky doby, po níž pobýval vyžádaný v ČR, přičemž o mezinárodní ochranu požádal až během řízení o vydání, po vzetí do předběžné vazby, je zřejmé, že o azyl požádal právě ve snaze vyhnout se vydání k trestnímu stíhání do Ruska. Dokonce i žaloba jmenovaného proti zamítavému rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, pokud jde o žádost o udělení mezinárodní ochrany, byla již soudně zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze z 9.11.2012 2 Az 20/2011-301. Soud přitom velmi podrobně dovodil a odůvodnil, proč žádný důvod pro udělení té či oné formy mezinárodní ochrany podle žádného ustanovení, jehož se vyžádaný domáhal, neshledal. Vrchní soud tedy při posuzování této otázky - jako předběžné dle § 9 tr.ř. se zřetelem na neskončené řízení o kasační stížnosti - došel k závěru, že podmínky pro udělení mezinárodní ochrany splněny nejsou a že azyl vyžádanému udělen nebude. V úvahu nepřicházejí ani další zmíněné důvody v ustanovení § 393 tr.ř. uvedené, když význam má i obecně kriminální povaha trestné činnosti - snaha získat podvodným jednáním dvě budovy velkých hodnot (i to třeba brát v úvahu - rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 11 Tcu 43/2009). Obdobně nejsou splněny ani podmínky § 377 tr.ř., když vyhovění žádosti

neznamená porušení v tomto ustanovení zmíněných právních předpisů ani poškození jiného významného chráněného zájmu. Na to třeba poukázat i vzhledem k judikatuře Ústavního soudu, v odůvodnění stížnosti vyžádaného citované.

Zvlášť a podrobněji se v odůvodnění svého rozhodnutí městský soud zabýval tím, zda nejsou dány důvody nepřipustnosti vydání dle § 393 písm.k) - m) tr.ř. S jeho závěry se i vrchní soud rovněž zcela ztotožňuje. Lze proto na tyto závěry odkázat.

Dodat lze ještě to, že i pokud se členové rodiny při cestách do ČR zdržují v Praze, Krásova 6, užívají tyto byty i další osoby (cizinci) a nelze tedy vycházet z toho, že zde obvyklým rodinným životem pobývala, pobývá či hodlala by pobývat rodina vyžádaného. Případným vydáním do Ruska (kde má rodinu a příbuzné) tedy rodinné vazby vyžádaného nijak narušeny být nemohou a nemůže tím tedy být nepřiměřeně postižen ve smyslu § 393 písm.m) tr.ř. Stejně tak tomu je i pokud jde o zdravotní stav vyžádaného, kdy lze rovněž souhlasit se závěry městského soudu. K tomu pak lze jen dodat, že i odkaz na podnikání zde je nerozhodný, ani obchodní společnost vyžádaného na udávané adrese nesídlí - č.l.523 - a o podnikatelské činnosti jmenovaného v tuzemsku nelze v podstatě mluvit ani pokud jde o dobu před jeho vzetím do předběžné vazby. Z ničeho, včetně vyjádření samotného vyžádaného, nelze také dovozovat splnění podmínek pro rozhodnutí o nepřipustnosti vydání dle § 393 písm.l) tr.ř., když i dle vyžádaného samotného nebylo jím uvedeno nic, z čeho by bylo možno usuzovat na pronásledování či zhoršení postavení v řízení vzhledem k tam zmíněným rozhodným okolnostem (na rozdíl od některých obhajobou zmiňovaných dalších v Rusku stíhaných osob, které vyvíjely dříve aktivní politickou činnost).

K důvodu dle § 393 písm.k) tr.ř., jehož se odůvodnění stížnosti dle jejich obsahu a zejména dle námitek tam uplatněných nejvíce dovolávají, lze vedle odkazu na odůvodnění napadeného usnesení uvést následující. Rusko jako signatářský stát mezistátních smluv nejen o vydávání, ale i smluv, týkajících se lidských práv, publikovaných zejména pod č. 209/1992 Sb. (Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod) již tím garantuje respekt k lidským právům, když se také slibuje podrobit a i v praxi se vskutku podrobuje kontrolním procesům a mechanismům daným touto - ale i dalšími - úmluvami, včetně řízení před Evropským soudem pro lidská práva. Lze tedy již proto určitý základní standard dodržování lidských práv, včetně zásad právního státu v rámci trestního řízení a ohledně poměrů ve věznicích důvodně očekávat. Tím spíše to pak platí o případech, kdy ruské orgány garantují dodržování uvedených úmluv v konkrétní věci jiným státem do Ruska vydávané osoby, kdy tedy nejde jen o obecnou proklamaci bez konkretizace osoby, ohledně níž je záruka poskytována. Ruská strana přitom v extradičních materiálech poskytla garanci, která aplikaci uvedeného ustanovení vylučuje a není důvodu o této garanci pochybovat a toto ujištění dožadujícího státu zpochybňovat, když také lze dodržování těchto záruk kontrolovat dotazy na příslušné orgány a vyžádaného. Ohledně toho lze poukázat i na doplnění záruky z února 2012 dle šetření soudu - kontrolu dodržování může zajistit český zastupitelský úřad, který má možnost styku s vyžádaným včetně účasti u procesních úkonů, o nichž budou konzulární pracovníci informováni, stejně jako o případných stížnostech vyžádaného. Uvedený zastupitelský úřad také bude těchto možností aktivně využívat. Kromě toho nelze na splnění této podmínky pro negativní rozhodnutí ve smyslu § 393 písm.k) tr.ř. usuzovat ani z listinných důkazů v spise. Nelze zpochybňovat, že v jednotlivých případech může - v podstatě v každém státě - dojít ze strany osob, činných v orgánech trestního řízení, nebo i jiných, k jednání, které lze označit za odporující čl. 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb., ať jde o průběh trestního stíhání nebo o případný výkon trestu odnětí svobody. Možná, případně i doložená, existence takovýchto excesů, k nimž dochází nikoli v masovém měřítku, však neznamená splnění podmínek § 393 písm.k) tr.ř. To se týká i materiálů na č.l. 237 - 242, č.l. 321 a násl., č.l. 625 a násl. i dalších. Údaje o například nikoli perfektní lékařské péči ve věznicích, či o zveřejnění údajů o nemoci vězně - s čímž dotyčný dodatečně vyslovil souhlas - nemohou představovat podklad pro obecný závěr v tomto směru. Ostatně je otázkou spolehlivost těchto údajů - Amnesty International, se obává, že...neviděl lékaře“ - i zpracovatel těchto údajů, poměry v ruských

věznicích zpochybnujících, nevydává tedy své údaje za bezpečně, nesporně zjištěné. Zjištěný takovýto v podstatě výjimečný případ nepředstavuje důvodnou obavu ve smyslu tohoto ustanovení. Tu lze dovést pouze v případě, že by takovéto porušování uvedené Úmluvy nebylo v zásadě ojedinělou výjimkou, ale víceméně pravidlem, běžně uplatňovaným či alespoň tolerovaným oficiálními státními orgány. Takový závěr z těchto důkazů ale učinit nelze, a to ani pokud je obdobně i dalším materiálem Českého helsinského výboru, též stručně v odůvodnění napadeného usnesení zmíněném, poukazováno na nižší úroveň vězeňství včetně zdravotní péče v Rusku v porovnání s ČR, když Rusko má také více než dvojnásobný počet vězňů v přepočtu na srovnatelný počet obyvatel. Situace ve vězeňství je dána ovšem i povahou kriminality, ekonomickou úrovní státu a je jisté, že podobné problémy mají i jiné státy - vedle Ruska také ČR, (jak je i naznačeno v odvolání Mgr. Hoke) i např. USA, zmíněné v spojení s uvězněním na základně Guantanámo na čl. 237. Uvedená zpráva ovšem také zmiňuje reakce ruských orgánů na zjištěné závady, včetně postihu viníků.

Vrchní soud zvažoval zevrubněji další materiály, včetně těch předložených obhajobou. Jde předně o obsáhlý materiál Úřadu pro demokracii, lidská práva a práci (což je oficiální institut při ministerstvu zahraničí USA, jak si vrchní soud ověřil). Dle uvedeného materiálu jsou v Rusku problémy ve vězeňství, došlo i k úmrtí po napadení vězně policistou (ten je stíhán - str. 3 českého překladu) či po zanedbání lékařské péče. Stíhání za podobné případy jsou vedena i v dalších případech - např. str. 10. Situace při vyšetřování takovýchto případů se zlepšila po vytvoření nezávislého federálního vyšetřovacího výboru, vyčleněného z Generální prokuratury (str. 6, 16). Vyhláška z jara 2009 umožňuje sledování podmínek pro uvězněné i nevládními organizacemi pro lidská práva - (str.12, 63), což vedlo k zlepšení poměrů. Kladně materiál hodnotí aktivity různých institucí v této oblasti, zejména i zásahy Veřejného ochránce práv. Počet zjištěných případů porušení práva na spravedlivý proces dle Evropského soudu pro lidská práva (v roce 2010 celkem 84 - str. 18) je v přepočtu na počet obyvatel srovnatelný, dokonce o něco nižší, v porovnání s ČR. Materiál se zmiňuje podrobněji i o změnách v trestním právu, zejména o modernějším pojetí trestního řízení, dle nedávné novelizace trestního řádu. Nejvíce výhrad ohledně poměrů v Rusku je dle uvedeného materiálu přitom uplatňováno v spojení s případy různých protivládních, až i teroristických aktivit v oblasti Severního Kavkazu - s tím ovšem projednáváný případ nijak nesouvisí ani obsahově - pokus podvodně se obohatit, ani pokud jde o místo, kde mělo k trestné činnosti dojít - hlavní město Moskva.

Pominout nelze ani informace oficiálních českých institucí - ministerstva zahraničních věcí a zastupitelského úřadu v Moskvě (č.l. 626 a násl.), když i z nich je patrné, že základní práva jsou obecně zajištěna a ruská právní úprava zajišťuje základní práva i odsouzených. To ovšem neznamena neexistenci jednotlivých případů i hrubého porušování lidských práv, a výhrad k soudním trestním procesům, když ale i horší podmínky výkonu trestu jsou dány, vedle možných závad v chování vězeňského personálu, i neformálními pravidly uvnitř vězeňské komunity a též ekonomickými a souvisejícími poměry v zemi. Nelze přitom pominout i informace o možnosti rozmluv s odsouzenými, kteří si ani při výkonu trestu, a to i mimo centrální oblasti v okolí Moskvy, na poměry nestěžovali. Pominout nelze ani - i v jiných materiálech zmiňovanou - zaručenou možnost stížností u orgánů vězeňské správy, justičních orgánů, ombudsmana, ale i u různých mezinárodních institucí, které dodržování lidských práv sledují a mají v Rusku dokonce svá zastoupení - obdobně to platí i o zlepšení situace ve vyšetřování zřízením již zmíněného Vyšetřovacího výboru, nezávislého na místních orgánech prokuratury. Zpráva poukazuje i na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ohledně porušování zejména čl. 3 a 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a závěry Výboru OSN proti mučení, i pokud jde o případy vyšetřování a stíhání případů porušování úmluvy (když také soudy vyšších instancí jsou objektivnější a odvolání k nim bývají v poslední době úspěšnější). V odkaze na rozhodnutí Ústavního soudu lze ovšem dodat, že z opatřených důkazů nelze dovozovat, že právě ohledně vyžádaného A.V. Sachkova by bylo v Rusku záměrně postupováno nestandardním, nezákonným

způsobem, když ani z údajů jmenovaného není patrné, že by byl kupř. z politických důvodů, pro výhrady k tamnímu režimu a podobně, osobou, u níž by bylo lze se naznačeného postupu obávat. S ohledem na osobu vyžádaného i konkrétní okolnosti případu - podvodná majetková trestná činnost, někteří spolupachatelé již odsouzeni - není dán důvod ke konkrétní obavě, že právě v případě vyžádaného by bylo postupováno neakceptovatelným způsobem. Přitom navíc nebezpečí nezajištění jednak řádného procesu, jednak způsobu případného věznění před i po pravomocném rozhodnutí o jeho vině, které může plynout z obecných poznatků o závadách v tomto směru, je eliminováno poskytnutými zárukami Generální prokuratury - jde nejen o obecnou záruku, stvrzující dodržování zákonů a mezistátních úmluv v žádosti o vydání (č.l. 49, 50), ale i o záruku, že právě vyžádanému bude umožněno být v styku s pracovníky českého zastupitelského úřadu v Rusku, který bude také informován o průběhu řízení s vyžádaným, kterou rovněž Generální prokuratura Ruské federace poskytla, jak to doložilo ministerstvo spravedlnosti k žádosti vrchního soudu. Takováto možnost kontroly řízení a zacházení s vyžádaným ze strany České republiky jako dožádaného státu je z hlediska vyloučení obav, zejména pokud jde o jednání a postupy, které by byly v rozporu s již citovanou Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) nebo s Úmluvou proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, publikované pod č. 143/1988 Sb., v tomto směru důležitá, zásadní a nepominutelná.

Z uvedeného je zřejmé, že situace v Rusku rozhodně není bezproblémová (takovými nejsou poměry asi nikde, včetně České republiky). Nicméně právně a i politicky jsou garantované akceptovatelné podmínky soudního a vůbec trestního řízení a podmínek ve vězeních. Požadavky obou zmíněných úmluv, tedy Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb. zejména jejích čl. 3 a 6 (§ 393 písm.k) tr.ř.) a též Úmluvy, publikované pod č. 143/1988 Sb., proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení a trestání, konkrétně čl. 3, lze tedy považovat za v zásadě zajištěné. Vedle uvedených materiálů, zabývajících se dodržováním lidských práv, lze tedy odkázat i na garanci, ruskou stranou poskytnutou v extradiční žádosti, včetně jejího doplnění o možnost kontroly zacházení s vyžádaným českým zastupitelským úřadem. Dochází, pravda, nadále k porušování předpisů a úmluv, ty mají i se zřetelem k legislativním změnám z poslední doby, jak bylo na některé nejvýznamnější již poukázáno, ovšem povahu nezákonných excesů, které jsou odhalovány, je jim bráněno a jsou v té či oné míře stíhány a postihovány. Vzhledem k tomu, že tyto údaje zejména o porušování práv vězňů pochází od vězňů samotných, nutno doplnit, že nejsou vždy akceptovatelným způsobem prověřeny a nelze je bez dalšího zobecňovat (informace od nevládních organizací a z jednotlivých svědectví č.l. 628, 629 - bylo také již poukázáno na ne zcela objektivní a věrohodné údaje svědka [příjmení]). V poslední době se přitom významnou měrou zlepšila možnost kontroly dodržování lidských práv, a to i ze strany státních i nestátních institucí, zejména i ve vězeňských zařízeních. Význam materiálních podmínek ve vězeních přitom nelze sice zcela pominout, nelze je ale ani přeceňovat, když jsou závislé i na celkové úrovni země a jejích ekonomických možnostech. Důležité jsou i údaje - vedle zmíněných poznatků o možnosti kontroly poměrů i nevládními institucemi - o důslednějším postihu těch, kdo se proti zákonům a úmluvám o ochraně lidských práv a svobod provinili. Pokud tedy i v některých případech došlo či nadále dochází k porušování lidských práv, včetně práva na spravedlivý proces, nejde o počiny oficiálních míst, o běžnou praxi schválenou nebo jen tolerovanou státními orgány, ale o nežádoucí případy, které se snaží veřejná moc odhalovat, zamezovat jim a provinilce postihovat. Nejde tedy o praxi do té míry rozšířenou a trpěnou, že by odůvodňovala obavu, jakou má na mysli ustanovení § 393 písm.k) tr.ř. Pro takovýto závěr tedy obsah spisu podklady nedává. Není tedy důvod v zájmu přednostní ochrany lidských práv nerespektovat závazky, plynoucí z Evropské úmluvy o vydávání, jak to žádá judikatura Ústavního soudu pro případy reálně hrozby mučení či jiného porušení zásad čl. 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, jak se toho domáhá v stížnosti obhajoba a jak to má na mysli již zmíněné ustanovení § 393 písm.k) tr.ř. i obhajobou zmiňovaná judikatura Ústavního soudu.

Dodat lze ještě to, že materiály, založené dříve obhajobou do spisu (č.l. 115 - 236) se podstaty vydávacího řízení netýkají. Údaj, že arbitrážním (dle č.l. 120 a 132., dočasným“) správcem Hotelu Arena byl L.S. [příjmení], a to koncem roku 2008 a pak v roce 2009, působící i v organizaci Avangard Moskva, v níž měl být činný i vyžádaný Sachkov, je nejen z hlediska řízení o vydání bez významu, ale zdá se být nerozhodným i z hlediska trestního stíhání vyžádaného ruskými orgány, když nijak nevylučuje působení A.V. Sachkova nejen jako arbitrážního správce společnosti s r.o. Avantgardu (nikoliv státního podniku Hotelu Arena) v době údajné trestné činnosti, ale zejména ani nemůže zpochybnit jeho aktivity, v nichž je spatřována ruskými orgány stíhaná trestná činnost. Kromě toho, jak je již uvedeno výše i v dřívějších rozhodnutích, v řízení o přípustnosti vydání nelze posuzovat, zda se vyžádaný trestné činnosti vskutku dopustil - to je věcí trestního řízení v Rusku, nikoli řízení o přípustnosti vydání v ČR. V této souvislosti lze ještě k obsahu spisu dodat, že pokud jsou výpisy ze Státního rejstříku právnických osob opatřeny daty až do roku 2015 (na č.l. 225 dokonce 2016), jde zjevně o chybu překladatelky (viz údaj v ruštině na č.l. 219 a dalších) – pro posuzování přípustnosti vydání to však nemá významu a smyslu. Stejně tak není třeba v tomto stadiu řízení, kdy jde o posuzování, zda jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o přípustnosti vydání, řešit rozpor tvrzení vyžádaného s údaji v extradičních materiálech, především ohledně toho, že vyžádaný byl o šetření ve věci v Rusku již jako podezřelý, před obviněním, informován (č.l. 96), což jmenovaný zpochybňuje. Poukázáno již bylo i na další materiály, jimiž obhajoba zpochybňuje důvodnost trestního stíhání v Rusku s tím, že tuto otázku nepřísluší řešit českým orgánům v řízení o přípustnosti vydání - provádění a hodnocení důkazů ohledně viny vyžádaného předmětnými skutky je výlučnou záležitostí orgánů Ruské federace v rámci tam vedeného trestního řízení. V něm také nelze dle obsahu spisu dovozovat taková zásadní pochybení, pokud jde o respektování práv vyžádaného, že by to mohlo být významné z hlediska posuzování přípustnosti vydání dle písm.k) § 393 tr.ř. Lze přitom v této spojitosti znovu připomenout poskytnuté konkrétní garance ze strany Generální prokuratury RF, jejichž význam a dopad ohledně průběhu řízení a zajištění spravedlivého procesu s vyžádaným je jak preventivní, tak kontrolní.

Nebylo tedy ani vrchním soudem shledáno, že by Městský soud v Praze pochybil, pokud rozhodl o přípustnosti vydání vyžádaného [jméno] [příjmení] k trestnímu stíhání pro trestnou činnost, ve výroku napadeného usnesení uvedenou. Ruská strana výslovně garantuje i dodržení č.l. 14 a 15 Evropské úmluvy o vydávání, publikované pod č. 549/1992 Sb. a napadené usnesení bylo tedy shledáno správným, když i popis skutku byl shledán v zásadě dostatečně konkretizovaným i z hlediska zmíněného čl. 14 posléze citované Úmluvy, zakotvujícího zásadu speciality. Vzhledem k významu garance, poskytnuté Generální prokuraturou Ruské federace, lze ovšem souhlasit se stížností státní zástupkyně, že by odkaz na tuto záruku měl být přímo i ve výroku usnesení o přípustnosti vydání (jak to odpovídá i judikatuře Nejvyššího soudu ČR - rozhodnutí sp.zn. 11 Tcu 25/2012). Vrchní soud proto - za situace, kdy již není ani třeba ještě dalšího doplnění dokazování - napadené usnesení z podnětu obou podaných stížností dle § 149 odst. 1 písm.a) tr.ř. zrušil a znovu ve věci rozhodl dle § 397 odst. 1 tr.ř. kladně o přípustnosti vydání vyžádaného A.V. Sachkova do Ruska k trestnímu stíhání pro oba stíhané, v extradičních materiálech popsané činy, a to i se zřetelem na garance, poskytnuté Generální prokuraturou Ruské federace. Zmínku o těchto garancích vzhledem k jejich zásadnímu významu pro rozhodnutí soudu o přípustnosti vydání jmenovaného je třeba učinit přímo ve výroku rozhodnutí, proto tak vrchní soud učinil. Doplnit lze pak již jen to, že při vázanosti soudu popisem skutku v extradičních materiálech ruské strany - když není rozhodný stručnější popis v návrhu státní zástupkyně z 14.9.2011 - uvedl vrchní soud ve výroku ohledně druhého případu i pro věc podstatné údaje ohledně nesprávného ocenění i skutečné hodnoty budovy, která měla být převedena na úhradu dluhu, když i v tom je podstata podvodného jednání pachatelů, včetně vyžádaného. Ohledně obou skutků bylo pak také stručně uvedeno, proč k realizaci záměru získání obou budov nedošlo, takže trestné počínání zůstalo pouze v stadiu pokusu.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 11. února 2013

JUDr. Karel Šemík
předseda senátu